
ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

Hazai információ	
Szexuális úton terjedő betegségek	605
A calicivírus cirkuláció erősödése 2006 novemberében Magyarországon	
Fertőző betegségek adatai	610
	612

HAZAI INFORMÁCIÓ

A BŐR-ÉS NEMIBETEG-GONDOZÓK ÁLTAL BEJELENTETT, SZEXUÁLIS ÚTON TERJEDŐ FERTŐZÉSEK 2006. JÚLIUS-SZEPTEMBER

A 2006. július-szeptember közötti időszakban **156 új syphilis** megbetegedést jelentettek a bőr-és nemibeteg-gonozók az OEK Járványügyi osztályának.

Az esetek száma közel a harmadával emelkedett a 2005. év ugyanezen időszakában regisztrálthoz képest. A betegek nemek szerinti megoszlásában is különbség volt megfigyelhető: a férfiak száma 17%-kal, a nők viszont 72%-kal emelkedett az előző év III. negyedéhez viszonyítva. Míg 2005. július-szeptember között a syphilis eseteknek csupán a negyede került ki a nők közül, addig a 2006. év ugyanezen időszakában a nőknél diagnosztizált esetek száma már megközelítette az összes bejelentett eset egyharmadát.

Az egyes syphilises kórformákat tekintve a **syphilis I.** stádiumába sorolt esetek tekintetében 60%-kal több megbetegedést diagnosztizáltak, mint a 2005. év hasonló időszakában.

A **syphilis II.** stádiumába tartozó megbetegedések előfordulási gyakorisága az előző év harmadik negyedében tapasztalt incidenciának a két és félszeresére emelkedett.

Syphilis latens recens diagnózissal ez év július-szeptembere között 67 eset került nyilvántartásba, amely alig több, mint az előző év harmadik negyedében (62). A vizsgált időszakban összesen két **syphilis latens tarda** stádiumba sorolt beteget jelentettek be.

A korai fertőző syphilis tekintetében 2005. július-szeptember között a 15-19 éves korosztály kivételével minden korcsoportban magasabb volt a férfiak megbetegedési száma, mint a nőké. A 2006. év ugyanezen időszakában a kor- és nem szerinti érintettségben változás tapasztalható: a 15-19 éves, és a 20-24 éves nők megbetegedéseinek száma meghaladta a férfiakét, az összes többi korcsoportban a férfiak megbetegedései domináltak. Míg az előző év III. negyedében a 35-44, és 25-29 éves férfiak között regisztrálták a legtöbb esetet, addig ez év azonos időszakában a 30-34 éves férfiak között kórismézték a legtöbb megbetegedést. Ezt a korcsoportot esetszám tekintetében szorosán követi a 35-44 évesek korcsoportja.

A syphilis megbetegedések **kétharmadát Budapesten**, egyharmadát vidéken regisztrálták; a főváros (104) mellett **Szabolcs-Szatmár-Bereg** megyében (11), **Hajdú-Bihar** (11), és **Borsod-Abaúj-Zemplén** megyében (11) diagnosztizálták a legtöbb esetet. A harmadik negyedében egy korai congenitalis syphilis eset Hajdú-Bihar megyéből került bejelentésre.

A **gonorrhoea** bejelentések száma 10%-kal, az **acut urogenitalis chlamydiasis** megbetegedéseké 11%-kal, a **herpes simplex genitalis** előfordulása egy-negyedével nőtt az előző év harmadik negyedéhez viszonyítva. 17%-kal több **acut non-gonorrhoeas urethritis cervicitis**, viszont 14%-kal kevesebb **condyloma acuminatum** került nyilvántartásba, mint az előző év azonos hónapjaiban. **Lymphogranuloma venereum**, **ulcus molle**, **granuloma inguinale** bejelentés nem történt.

Összefoglalóan megállapítható, hogy **az összes syphilis tekintetében országosan jelentősen nőtt a megbetegedések száma** a 2005. év III. negyedével összehasonlítva. A friss fertőzések száma a duplájára emelkedett, a syphilis latens recens esetek száma viszont érdemben nem változott.

A condyloma acuminatum kivételével a többi szexuális úton terjedő fertőző betegség mérsékelten gyakrabban fordult elő, mint az előző év ugyanezen időszakában.

1. táblázat

**Bejelentett, szexuális úton terjedő megbetegedések megoszlása
kórformák és nemek szerint
2006 július-szeptember között**

Kórformák	2006			2005		
	Férfi	Nő	Együtt	Férfi	Nő	Együtt
Syphilis összesen	106	50	156	90	29	119
Syphilis connatalis	0	1	1	2	0	2
Syphilis I. recens symptomatica	37	6	43	26	1	27
Syphilis II. recens symptomatica	29	13	42	14	2	16
Syphilis latens recens	37	30	67	43	19	62
Syphilis cardiovascularis	1	0	1	0	0	0
Neurosyphilis	0	0	0	0	0	0
Egyéb késői syphilis	0	0	0	0	0	0
Syphilis latens tarda	2	0	2	5	7	12
Egyéb syphilises megbetegedések	0	0	0	0	0	0
Gonorrhoea	222	51	273	171	75	246
Lympho.ven./Ulcus molle/Gran.inguin.	0	0	0	0	0	0
Urethritis/cervicitis non gonorr. ac.	1 756	1 227	2 983	1 569	974	2 543
Acut urogenitalis chlamydiasis	96	52	148	87	46	133
Herpes simplex genitalis	251	173	424	233	104	337
Condyloma acuminatum	574	190	764	676	209	885

2. táblázat

Bejelentett szexuális úton terjedő megbetegedések területenként 2006. július-szeptember között

Terület	Sy.connat.	Sy.I.	Sy.II.	Sy. latensrecens	Sy. cardio-vasc.	Neuro-sy.	Egyéb késői sy.	Sy. latenstarda	Egyéb sy.	Sy. együtt	Go.	NGU	Acuturogen.chlamyd.	Herpes simplex gen.	Condy. acum.
Budapest	-	32	32	39	-	-	-	1	-	104	162	1492	67	251	341
Baranya	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	4	12	-	5	13
Bács-Kiskun	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	3	634	19	18	49
Békés	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	8	28	3	6	43
Borsod-A.-Z.	-	1	3	6	-	-	-	1	-	11	10	218	13	20	28
Csongrád	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	3	20	4	15	13
Fejér	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	7	19	2	2	19
Győr-M.-S.	-	2	1	-	-	-	-	-	-	3	5	42	0	14	14
Hajdú-Bihar	1	3	2	5	-	-	-	-	-	11	10	119	9	3	34
Heves	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	4	20	8	3	15
Jász-N.-Sz.	-	1	-	3	-	-	-	-	-	4	7	7	3	19	15
Komárom-E.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	4	17	-	12	21
Nógrád	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	1	16	-	2	10
Pest	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	18	94	11	25	49
Somogy	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	6	44	2	5	15
Szabolcs-Sz.-B.	-	1	4	6	-	-	-	-	-	11	16	97	-	8	33
Tolna	-	1	-	2	1	-	-	-	-	4	3	13	-	3	9
Vas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	1	3	-	6	7
Veszprém	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	74	4	5	19
Zala	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	14	3	2	17
Vidék	1	11	10	28	1	0	0	1	0	52	111	1491	81	173	423
Összesen	1	43	42	67	0	0	0	2	1	156	273	2983	148	424	764
2005.VII.-IX.hó	2	27	16	62	0	0	0	12	0	119	246	2543	133	337	885

Jelmagyarázat:

Sy. connat.= syphilis connatalis

Sy.I.= syphilis I. recens symptomatica

Sy.II.= syphilis II. recens symptomatica

Sy. latens recens= syphilis latens recens

Sy. cardiovasc.= syphilis cardiovascularis

Neurosy.= neurosyphilis

Egyéb késői sy.= egyéb késői syphilis

Sy. latens tarda= syphilis latens tarda

Egyéb sy.= egyéb syphilises megbet.

Sy. együtt= syphilis összesen

Go.= gonorrhoea

Lympho.ven.= lymphogranuloma venereum

Gran.inguin.= granuloma inguinale

NGU= urethritis/ cervicitis non-gonorrhoeica acuta

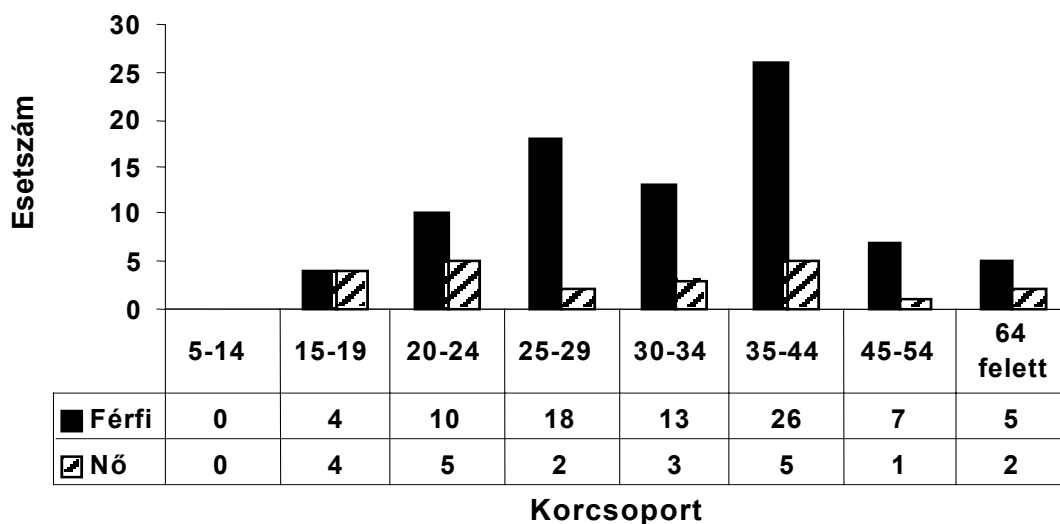
Acut. urogen. chlamyd.= acut urogenitalis chlamydiasis

Herpes simp. gen.= herpes simplex genitalis

Condy. acum.= condyloma acuminatum

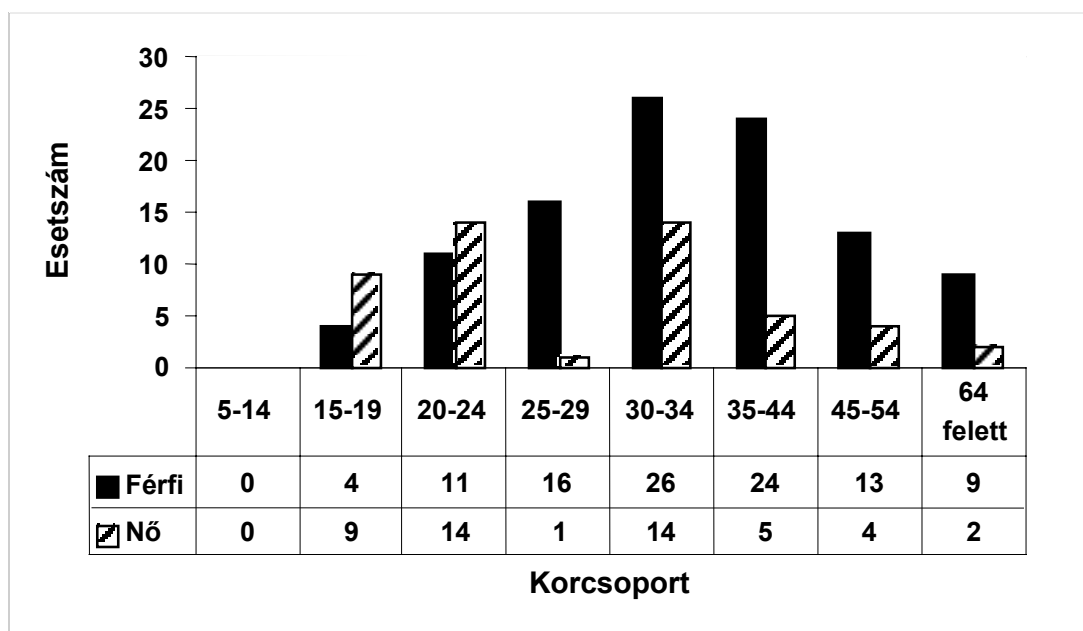
1. ábra

**Bejelentett korai fertőző syphilis megbetegedések
Magyarország, 2005. július-szeptember**

2. ábra

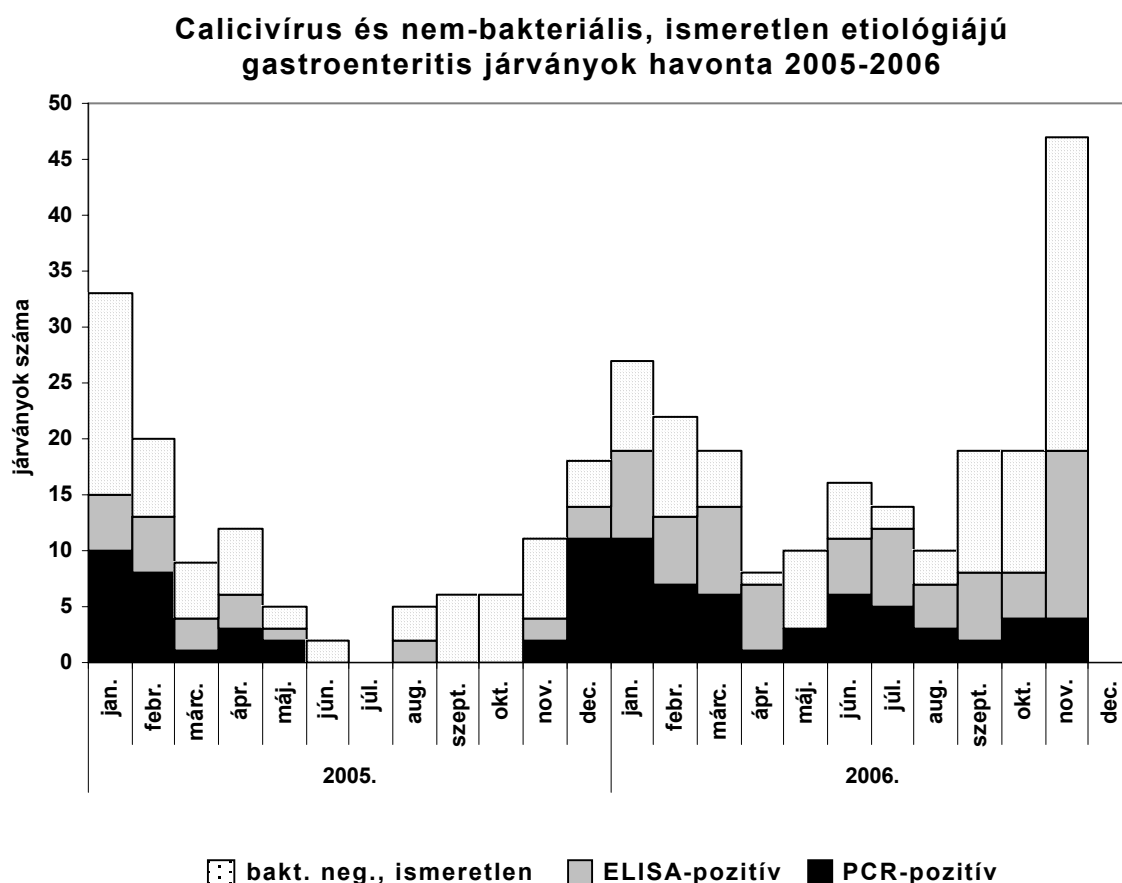
**Bejelentett korai fertőző syphilis megbetegedések
Magyarország, 2006. július-szeptember**

A CALICIVÍRUS CIRKULÁCIÓ ERŐSÖDÉSE 2006 NOVEMBERÉBEN MAGYARORSZÁGON

A calicivírus/norovírus által okozott járványok száma novemberben megsza-
porodott Magyarországon. Míg az előző, átlagos norovírus-aktivitású év
ugyanezen időszakában négy járványt regisztráltak (és emellett hét olyan
járványt is észleltek, melyben a baktériumok szerepét kizárták, de a
kórokozó ismeretlen maradt), addig 2006 novemberében, a 47. hét végéig **18**
járványban azonosították a calicivírust a járvány kórokaként, és további 28
olyan járványt derítettek fel, melyek klinikai és epidemiológiai jellemzői
megfelelnek a norovírus által okozott járványokénak; baktérium kóroki
szerepét kizárták, de a calicivírus vizsgálatára nem került sor, vagy az
negatív eredménnyel zárult (1. ábra).

1. ábra

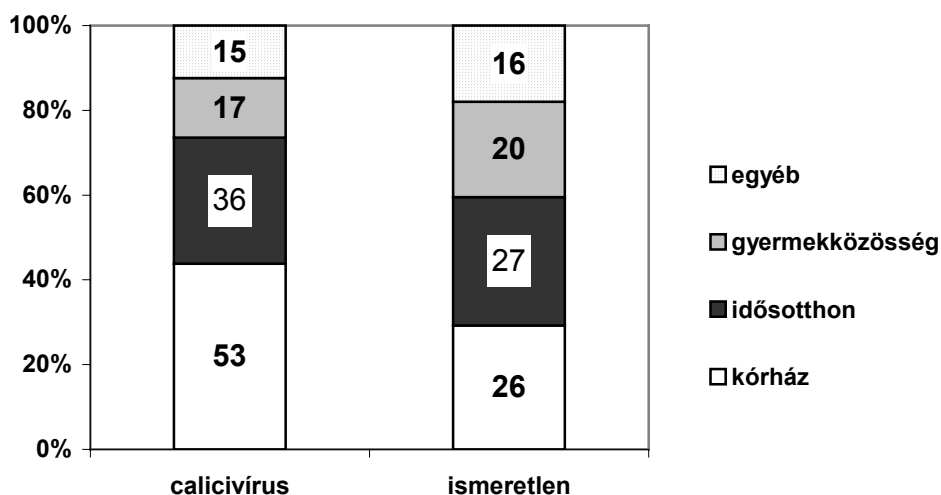
Míg 2005-ben, az egész év folyamán 61 norovírus-járványt azonosítottak
(24 járványban ELISA vizsgálattal igazolták a calicivírus etiológiát, további
37 járványban az ELISA vizsgálatot követően PCR vizsgálattal erősítették
meg a diagnózist), továbbá 66 nem-bakteriális, calicivírus-gyanús járványt

regisztráltak, addig a 2006. év 1-47. hetében **121 járvány** esetében igazolódott a calicivírus/norovírus etiológia (69 járványban PCR vizsgálattal, 52 járvány esetében ELISA módszerrel), és további 90 járványt nem baktérium okozott, de calicivírus vizsgálatára nem került sor. Már **2006 nyarán szokatlanul erős calicivírus-aktivitás** volt észlelhető, június-augusztusban jóval több járványt regisztráltak, mint a korábbi évek nyarán. Már a nyári hónapokban is a vírusnak az az új variánsa (**GGII.4 2006b**) **dominált a magyar járványokban**, melyet **Magyarországon áprilisban**, és Európa más országaiban is ez év elején **azonosítottak**. Ez már jelezte, hogy az új szezonban a calicivírus-cirkuláció erősödése lesz majd várható.

A 2006. évi calicivírus/norovírus-járványok előfordulási helyük szerint az eddig megszokott arányban oszlottak meg: **43,8%-uk (53 járvány) kórházakban, 29,7% (36) idősök otthonaiban, 14% (17) gyermekközösségekben, és a fennmaradók 12,4% (15 járvány) egyéb helyeken fordultak elő (2. ábra).** Az év során – de novemberben is – a járványok túlnyomó többségében a kórokozó **kontakt úton terjedt** emberről emberre, más terjedési módoknak elenyésző szerepe volt.

2. ábra

**Calicivírus és nem-bakteriális, ismeretlen etiológiájú járványok megoszlása a járvány helye szerint
2006. 1 - 47. hét, Magyarország (N = 210)**

A tájékoztatást adta: **dr. Krisztalovics Katalin** főorvos, főtanácsos,
OEK Járványügyi osztály,
dr. Böröcz Karolina osztályvezető főorvos
OEK Kórházi járványügyi osztály,
dr. Reuter Gábor Ph.D.,
ÁNTSZ Baranya Megyei Intézete,
Regionális virológiai laboratórium

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2006. november 20-26.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális bakteriális fertőző megbetegedések** száma csökkent az előző hetihez képest, a **salmonellosis** és a **campylobacteriosis** járványügyi helyzete kedvezőbb volt, mint a korábbi évek azonos hetében.

Mérsékelten tovább emelkedett a bejelentett **enteritis infectiosa** esetek száma az előző hetekhez viszonyítva, a legtöbb bejelentés Győr-Moson-Sopron és Veszprém megyéből érkezett. A nyilvántartásba vett esetek száma 70%-kal haladta meg az előző év 47. hetében regisztrált esetekét, és negyedével a 2000-2004. évek azonos hetéhez tartozó mediánt, ami nagy valószínűséggel a **calicivírus fokozódó cirkulációjának** következménye.

A héten **kilenc új gastroenteritis járványról** érkezett jelentés, két járványt **calicivírus**, egyet **Salmonella és calicivírus** együttesen okozott, további hat járványban a baktériumok kóroki szerepét kizárták, de az etiológia még nem ismert. A járványok négy idősothonban, öt kórházban és egy gyermekközösségben fordultak elő.

Duplájára emelkedett **vírushepatitis** bejelentések száma a 46. hetihez képest, a megbetegedések felét Somogy és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében észlelték. Három eset az Istvándiban kialakult járványhoz tartozik, a többi esetnek valamely járvánnyal való kapcsolata még nem bizonyított.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** esetek előfordulása nem változott, a **varicella** bejelentések száma mérsékelten emelkedett a 46. hetihez viszonyítva. A skarlát és a bányahimlő járványügyi helyzet kedvezőtlenebb volt, mint a 2005. év azonos hetében. **Pertussis morbillit, rubeolát és mumpsz** megbetegedést nem regisztráltak.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** vonatkozásában négy purulens és két serosus **meningitist** jelentettek. Egy gennyes meningitisben a **S.aureus** kóroki szerepét igazolták, a többi esetben az etiológia még nem ismert.

A regisztrált **Lyme-kór** esetek száma a szezon végének megfelelően az előző hetinek a harmadára csökkent. Az öt megbetegedés négy területen fordult elő.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

47/2006.sz.heti jelentés (weekly report)

(2006.11.20 – 2006.11.26.)

Betegség Disease	a 47. héten (week)			az 1 – 47. héten (week)		
	2006.11.20- 2006.11.26.	2005.11.21- 2005.11.27.	Medián 2000- 2004	2006.	2005.	Medián 2000- 2004
Typhus abdominalis	-	-	-	-	3	1
Paratyphus	-	-	-	1*	-	-
Salmonellosis	115	131	151	6818	5890	6876
Dysenteria	3	1	9	82	100	342
Dyspepsia coli	1	-	1	36	49	79
Egyéb E.coli enteritis	-	-	1	38	44	71
Campylobacteriosis	87	121	136	4657	5925	5546
Yersiniosis	-	1	2	25	29	74
Enteritis infectiosa	994	581	803	40162	33889	32961
Hepatitis infectiosa	21	15	22	537	592	849
AIDS	-	1	-	19	39	20
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	1	16	17	15
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	23	27	9
Scarlatina	136	82	80	5720	3057	2575
Morbilli	-	-	-	9	3	3
Rubeola	-	3	1	53	53	74
Parotitis epidemica	-	6	3	99	133	178
Varicella	601	489	768	42030	48849	33678
Mononucleosis inf.	20	24	36	1132	1108	1299
Legionellosis	-	-	2	20	28	61
Meningitis purulenta	4	3	5	219	249	232
Meningitis serosa	2	1	2	107	83	126
Encephalitis infectiosa	-	4	1	107	161	107
Creutzfeldt-J.-betegség	-	-	•	27	11	•
Lyme-kór	5	12	11	1191	1409	1112
Listeriosis	-	-	-	6	6	4
Brucellosis	-	-	-	-	1	1
Leptospirosis	-	-	1	27	35	33
Ornithosis	-	4	1	50	115	21
Tularemia	-	1	1	149	80	51
Tetanus	-	-	-	7	4	5
Vírusos haemorrh. láz	1	1	-	4	9	5
Malaria*	1	-	-	17	7	12
Toxoplasmosis	-	1	4	111	126	166

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2006.11.28.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

47/2006.sz. heti jelentés (weekly report)

(2006.11.20 – 2006.11.26.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	45	-	17	65	1	26	62	6	-	-
Baranya	4	-	13	41	1	7	24	-	-	-
Bács-Kiskun	9	-	1	61	1	10	14	-	-	-
Békés	3	-	-	37	1	1	20	-	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	3	-	5	27	2	7	39	1	2	1
Csongrád	1	-	4	47	-	2	18	1	-	-
Fejér	3	-	1	56	-	9	50	1	-	-
Győr-Moson-Sopron	11	-	15	109	1	11	13	4	1	-
Hajdú-Bihar	1	-	9	10	-	7	16	-	-	-
Heves	2	-	3	41	-	6	56	2	-	-
Jász-Nagykun-Szolnok	-	-	3	48	1	1	41	-	-	1
Komárom-Esztergom	1	-	-	44	-	5	7	-	-	-
Nógrád	1	-	2	39	-	1	62	2	-	1
Pest	16	-	5	89	-	14	94	1	1	-
Somogy	2	-	1	52	7	3	15	-	-	-
Szabolcs-Szatmár-Bereg	4	-	1	15	4	2	7	-	-	-
Tolna	-	-	1	33	1	-	8	2	-	-
Vas	6	-	3	25	1	6	29	-	-	2
Veszprém	2	3	2	106	-	9	10	-	-	-
Zala	1	-	1	49	-	9	16	-	-	-
Összesen (total)	115	3	87	994	21	136	601	20	4	5
Előző hét (previous week)	188	15	115	862	11	141	541	15	3	17

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2006.11.28.

*Az Epidemiológiai Információs Hetilap (**Epinfo**)*

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a „Johan Béla” Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;
www.antsz.hu/oek;

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Országos tisztifőorvos:

dr. Bujdosó László

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztők:

dr. Böröcz Karolina

Lendvai Gyuláné

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc